

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 12/2024-25

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Michalom Bizoňom, LL.M., Laurinská 4, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava II) v konaní vedenom pod sp. zn. B2-8C/88/2020 takto

rozhodol:

- Postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 8C/88/2020 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Mestskému súdu Bratislava IV sa **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B2-8C/88/2020 konal bez zbytočných prietahov.
- Sťažovateľke **priznáva** finančné zadostučinenie **400 eur**, ktoré jej **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 12/2024 z 11. januára 2024 prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu ústavnú sťažnosť sťažovateľky, doručенú elektronickou formou 25. októbra 2023, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu (predtým okresného súdu označeného v záhlaví tohto nálezu) v konaní vedenom pod sp. zn. B2-8C/88/2020 [predtým vedenom pod sp. zn. 8C/88/2020 (ďalej len „napadnuté konanie“)], pričom pasívne legitimovaný subjekt označila samotná sťažovateľka s prihliadnutím na časové hľadisko a tzv. reformu súdnej mapy v Slovenskej republike. Súčasne navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prieťahov, priznal jej primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 500 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom na vydanie platobného rozkazu podaným Okresnému súdu Banská Bystrica 14. januára 2020 domáhala od žalovanej zaplata sumy 960 eur s príslušenstvom, a to z titulu nezaplataenej odmeny za poskytnuté právne služby. Proti platobnému rozkazu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 1Up/58/2020 z 12. augusta 2020 podala žalovaná odpor a Okresný súd Banská Bystrica 20. októbra 2020 postúpil vec Okresnému súdu Bratislava II, ktorý po doručení súdneho spisu (22. októbra 2020, pozn.) 13. novembra 2020 zaslal repliku sťažovateľky právnemu zástupcovi žalovanej a v napadnutom konaní zostal ďalej nečinný. Sťažovateľka okresnému súdu 4. augusta 2023 oznámila svoj súhlas s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania, avšak aj napriek tomu k zmene v napadnutom konaní ku dňu podania ústavnej sťažnosti nedošlo.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka vyjadrila presvedčenie, že predmet napadnutého konania predstavuje bežnú súdnu agendu, svojím správaním k vzniku zbytočných prieťahov neprispela a za dôvod ich vzniku považuje nečinnosť okresného súdu. Na podklade predneseného odôvodnila zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

4. Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení k ústavnej sťažnosti odkázala na priložené stanovisko zákonného sudcu, z ktorého vyplýva, že právna vec sťažovateľky bola 20. októbra 2020 postúpená okresnému súdu a následne mu pridelená ako zákonnému sudcovi, žalovaná aj napriek výzve z 5. novembra 2022 (podľa súdneho spisu správne z 5. novembra 2020, pozn.) svoju dupliku nepredložila, sťažovateľka okresnému súdu 4. augusta 2023 doručila svoj súhlas na rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania, avšak zo strany okresného súdu nebol v napadnutom konaní vykonaný žiadny ďalší úkon.

III.2. Replika sťažovateľky:

5. Podľa sťažovateľky vyjadrenie okresného súdu potvrdzuje v ústavnej sťažnosti uvádzané skutočnosti, avšak neobjasňuje dôvody vzniku prieťahov v napadnutom konaní a ani nedeklaruje zásah do jej namietaných práv, a preto sa pridrižiava obsahu svojej ústavnej sťažnosti.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci [§ 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)].

7. Pred samotným ústavnoprávnym prieskumom ústavný súd pripomína prechod výkonu súdnictva v sťažovateľkinej veci (§ 18n zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov v platnom znení) z Okresného súdu Bratislava II na Mestský súd Bratislava IV, čím sa v dôsledku zmeny pasívne legitimovaného subjektu a spisovej značky konania implikuje potreba úpravy enunciátu, tak ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto nálezu.

8. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny (to platí, aj pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru – m. m. I. ÚS 304/2021, I. ÚS 444/2021, pozn.) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020).

9. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou [m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96 a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00] zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

10. Z hľadiska povahy veci ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté konanie nie je právne ani skutkovo zložité, pretože žaloby o zaplatenie vymáhanej pohľadávky predstavujú štandardnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov. V správaní sťažovateľky neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by negatívne vplývali na dĺžku napadnutého konania.

11. Pokiaľ ide o postup okresného súdu v napadnutom konaní, bez potreby podrobných analýz je pre ústavný súd podstatné, že okresný súd po postúpení prejednávanej veci z Okresného súdu Banská Bystrica (20. október 2020, pozn.), pridelení súčasnému zákonnému sudcovi (22. október 2020, pozn.) a výzvy na vyjadrenie žalovanej z 5. novembra 2020 bol po dobu takmer troch rokov (ku dňu podania ústavnej sťažnosti, pozn.) absolútne nečinný a po márnom uplynutí lehoty na predloženie dupliky nevykonal žiadny úkon smerujúci k rozhodnutiu veci, čo napokon vo svojom vyjadrení potvrdil aj samotný zákonný sudca.

12. Napriek tomu, že doterajšia celková dĺžka napadnutého konania ku dňu rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľky predstavuje len približne tri roky a štyri mesiace, nie je možné akceptovať, aby bol konajúci súd podstatnú časť namietaného konania (v danom prípade

takmer tri roky) bez objektívneho dôvodu absolútne nečinný. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

13. Keďže v napadnutom konaní nebolo právoplatné rozhodnuté, ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

14. Sťažovateľka sa domáha, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 500 eur. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť okresného súdu, predmet napadnutého konania, berúc do úvahy všetky okolnosti prípadu, majúc na pamäti, že cieľom priznania finančného zadost'učinenia je zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľke finančné zadost'učinenie v sume 400 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (body 3 a 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

15. Dikcia § 73 zákona o ústavnom súde svojou štruktúrou (vzťah odseku 1 a 3) vytvára koncept, podľa ktorého účastník konania na ústavnom súde v zásade sám znáša trovy takého konania a len v odôvodnených (i) prípadoch ústavný súd môže (ii) podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Zákon o ústavnom súde nestavia právo na náhradu trov konania do nárokovateľnej polohy, ako je to v iných druhoch regulovaných právno-aplikačných procesov (napr. civilné sporové konanie, správne súdne konanie, exekučné konanie a ďalšie). Ústavný súd tak disponuje širokým priestorom na úvahu o tom, či vôbec priznať náhradu trov konania, a ak áno, v akom rozsahu (III. ÚS 209/2020, I. ÚS 238/2021). V prejednávanej veci nie je odôvodnené, aby sťažovateľke bola priznaná náhrada trov konania (bod 4 výroku tohto nálezu). Rozhodnutie sťažovateľky poskytujúcej právne služby v rámci výkonu advokácie dať sa zastúpiť iným advokátom (hoci ani advokátovi nie je možné uprieť takéto právo) v konaní pred ústavným súdom, v ktorom namieta porušenie svojich práv, nemožno považovať za hospodárne a účelné z pohľadu nákladov konania. Od sťažovateľky ako právne kvalifikovanej osoby (advokátskej kancelárie) je dôvodné očakávať schopnosť spísať ústavnú sťažnosť, ak v konaní pred všeobecným súdom, v ktorom vystupuje ako účastník konania, došlo k zbytočným prietahom (m. m. III. ÚS 617/2023, I. ÚS 680/2023).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 15. februára 2024

Miloš Maďar
predseda senátu